

Joensuun vanhusneuvoston toimintakertomus vuodelta 2022

Vanhusneuvoston kokoonpano ja kokoukset

Jäsenet

(kaupunginhallituksen päätös 23.8.2021 § 238)

1	Hämäläinen Pirjo	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
2	Kettunen Kirsi	Joensuun eläkkeensaajat ry
3	Kuisma Tuula	Valoisa vanhuus ry
4	Paavonkallio Marja	Joensuun seudun senioriopettajat ry
5	Räsänen Marja-Leena, varapj.	Eläkeliiton Pyhäselän yhdistys ry
6	Tielinen Ari	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
7	Vainionpää Pertti, puheenjohtaja	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Vartiainen Kimmo	Joensuun eläkeläiset ry
9	Väänänen Eira	Reijolan eläkkeensaajat ry
10	Pitkänen Eine	kaupunginhallituksen nimeämä
11	Rutanen Martti	kaupunginhallituksen nimeämä

Varajäsenet

1	Sivonen Markku	Eläkeliiton Joensuun yhdistys ry
2	Liisa Hirvonen	Joensuun eläkkeensaajat ry
3	Karvinen Merja	Valoisa vanhuus ry
4	Neuvonen Taimi	Joensuun seudun senioriopettajat ry
5	Elonen Martti	Eläkeliiton Enon yhdistys ry
6	Hiltunen Maija	Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry
7	Mastola Taito	Pohjois-Karjalan seniorit ry
8	Nieminen Matti	Uimaharjun Eläkeläiset ry
9	Kuivalainen Jouko	Tuupovaaran Eläkkeensaajat ry
10	Tiensuu Seppo	Kaupunginhallituksen nimeämänä
11	Mikkonen Virve	Kaupunginhallituksen nimeämänä

Vanhusneuvosto kokoontui vuoden 2022 aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa käsiteltiin 75 asiaa.

Toimintavuoden aikana järjestettiin lisäksi eläkeläisjärjestöjen yhteiskokous Ruplassa 21.11. Kokouksessa laadittiin esitys Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Pohjois-Karjalan kuntien vanhusneuvostot päättivät esittää, että vanhusten ikäneuvolajärjestelmä otettaisiin käyttöön mahdollisimman pian kaikissa maakunnan kunnissa.

Kaupunginvaltuustolle esiteltiin iltakoulussa 19.9. vaikuttamistoimielinten toimintaa. Vanhusneuvoston toimintaa oli esittelemässä Eira Väänänen, Pertti Vainionpää, Marja-Leena Räsänen ja Kirsi Kettunen.

Puheenjohtaja Pertti Vainionpää ja vanhusneuvoston jäsen Ari Tielinen osallistuivat kansalliseen Vanhusneuvostopäivään 2.11. Helsingissä.

Esitykset / Lausunnot / Tiedotteet

- 25.1. Kysely: läkkäiden toimintakyvyn edistäminen, Sosiaali- ja terveysministeriö
- 26.4. Lausunto: Puistokonseptin yleissuunnitelma
Esitys: Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toiminta ja kokoonpano
- 21.6. Esitys: Omaishoidon tuen riittävyys
Esitys: Ikääntyneiden liikuntamahdollisuudet ja seniorikortti
- 30.8. Lausunto: Hyvinvointialueen strategialuonnos
Lausunto: Sosiaali- ja terveysministeriön ikäohjelman luonnos
- 24.10. Kommentit: Kaivannonpuiston virkistysreitin suunnitelma
- 21.11. Yhteiskokouksen kannanotto ikäneuvoloiden perustamisesta

Vanhusneuvoston kokouksissa vierailijat

- 26.4. Puistosuunnittelija Paula Lamminsalo esitteli puistokonseptin yleissuunnitelmaa
- 30.8. Projektipäällikkö Anne Mujunen esitteli kulttuurin unelmakaupunki 2023 -hanketta
- 27.9. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jere Nuutinen
- 24.10. Puistosuunnittelija Paula Lamminsalo esitteli Karsikonpuiston frisbeegolfradan uutta suunnitelmaa sekä Penttilän Kaivannonpuiston virkistysreitin suunnitelmaluonnosta
- 29.11. Liikuntajohtaja Timo Heinonen esitteli liikuntapalveluiden järjestämistä kaupungissa

Vuoden 2022 strategia ja toimintasuunnitelma

Vanhusneuvoston 2022 strategia

1. Vanhusneuvoston edustajat vanhusten asioista päättävien elinten kokouksiin puheoikeudella
 - Vanhusneuvosto tarvitsee mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa suunnitelmiin varhaisessa vaiheessa.
2. Vanhusneuvoston profiilin nostaminen
 - Viestintä ja tiedottaminen Vanhusneuvoston tehtävistä, käsitellyistä asioista sekä neuvoston kokoonpanosta.
3. Yhteistyö eläkeläisjärjestöjen kanssa
 - Yhteistyöllä saadaan vaikuttavuutta ja se on myös viestinnän väline Vanhusneuvostosta järjestöihin päin ja takaisin.
4. Maakunnallinen yhteistyö
 - Vaikuttavuutta lisää yhteistyöllä maakunnallisen tason ikäihmisten asioita ajavien neuvostojen ja neuvottelukuntien kanssa. Valmistautuminen hyvinvointialueen vaikuttamismahdollisuuksiin.
5. Ikäsyrynnän poistaminen

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma 2022

1. Ehdotukset ja päätökset neuvoston edustajien osallistumisesta puheoikeudella ao päättävien elinten kokouksiin,
2. Ulkoinen ja sisäinen tiedotus toimivaksi käytännöksi,
3. Pysyvät kontaktit toimiviksi neuvoston ja valtuustoryhmien välille,
4. Sopiminen yhteistyöstä eläkeläisjärjestöjen kanssa, esim. kaksi (2) yhteistapaamista vuosittain,
5. Joensuusta Ikäystävällinen kunta ikärasismien poistamiseksi

Vanhustenviikon pääjuhla ja vanhustyön kannustuspalkinnon jakaminen

Valtakunnallista Vanhustenviikkoa vietettiin 2.–9.10. teemalla "Yhdessä luontoon – joka iän oikeus".

Vanhustenviikon aloitti 2.10. järjestetty tapahtuma Carelia-salissa. Ohjelmassa oli puheiden lisäksi Motoran Vinhakat -ryhmän tanssiesitys, yhteislaulua Arto Pippurin johdolla ja Minna Maria Virtasen monologiesitys. Vanhusneuvosto järjesti vanhustenviikolla yhdessä eläkeläisyhdistysten kanssa musiikki- ja teatteriesityksiä palvelutaloissa (Hopearanta, Suvituuli, Senioripiha, Koivupiha) ja seurakuntataloilla Reijolassa ja Kiihtelysvaarassa.

Pääjuhlassa 2.10. vanhusneuvosto luovutti kaksi vanhustyön kannustuspalkintoa. Palkinnon saivat Marja Koivula ja Taisto Väyrynen. Molemmat ovat toimineet vuosia vapaaehtoisina vanhustyön parissa eri tavoin. He ovat olleet aktiivisia omassa yhdistyksessään ja toimineet mm. liikunta- ja ystäväkerhon vetäjinä.

Talous

Talousarvioon oli varattu määrärahaa 28 400 euroa, josta käytettiin 21 044 euroa, eli 74,1 %. Suurin osa määrärahoista, yli 60 prosenttia käytettiin kokouspalkkioihin. Vanhustenviikon juhlatapahtumiin ja viestintään panostettiin vuonna 2022. Tapahtuman merkittävimmät kustannukset olivat esiintyjien palkkiot, tilavuokra ja ilmoituskustannukset. Vanhusneuvosto teetti Vanhustenviikon ohjelmaesitteen ja toimintaesitteen. Viestinnän ja vanhustenviikon tapahtumien osuus kaikista kustannuksista oli noin 30 prosenttia. Varsinaisten kokousten lisäksi kaksi jäsentä osallistuivat Vanhusneuvostopäivään syksyllä ja järjestettiin yhteiskokous maakunnan vanhusneuvostoille.

Yhteenveto toimintavuodesta 2022

Lyhyesti todettuna vanhusneuvoston menneen vuoden strategiaan ja toimintasuunnitelmaan kirjatusta toimenpiteistä ja tavoitteista päästiin hyvään alkuun kaikessa muussa paitsi, että neuvoston edustajat eivät edelleenkään päässeet mukaan läsnäolo- ja puheoikeudella kaupungin asianmukaisten päättävien elinten kokouksiin. Neuvoston kaupungin sisäinen sekä ulkoinen tiedotus on saamassa kiinteät toimintamuodot, mikä osaltaan parantaa myös neuvoston näkyvyyttä ja potentiaalisia vaikutusmahdollisuuksia.

Vanhusneuvoston oma esite luo entistä paremmat edellytykset jatkuvaan kanssakäymiseen niin kuntalaisten kuin myös kaupungin päättäjien kanssa. Yhteistyön kehittämisessä kaikkiin eläkeläisten toimintoihin vaikuttaviin tahoihin ollaan kuitenkin vielä vasta alkutaipaleella. Vaikeutena näiden yhteistoimintasuhteiden kehittymiselle ovat edelleen useimmiten tarpeettomat ennakoluulot sekä yleinen ikääntyvien jatkuvasti eri yhteyksissä kokema väheksyntä tai suoranainen ikäsyrrintä. Tämä näkyy erityisesti erilaisissa ikääntyvien tarpeita koskevien taloudellisten resurssien jakopäätöksissä.

Viime vuoden ehkä positiivisin asia oli maakunnallisen yhteistyön käynnistyminen suuren yksimielisyyden vallitessa. Ongelmat koko maakunnassa ovat samankaltaiset.

Suurimpana haasteena viime vuoden tapaan tulee varmasti jatkossakin vielä vuosia olemaan ikääntyvien yleisen arvostuksen kohottaminen ja siihen kiinteästi liittyvän erimuotoisen ikäsyrrinnän poistaminen niin omasta kaupungistamme kuin koko maastamme. Alan kokeneet tutkijat ovat tämän vaikean ongelman moneen kertaan todenneet.